

Bài tập thực hành¹

Mô hình Mundell-Fleming

Câu 1:

Trong bài thi môn kinh tế vĩ mô, một học viên viết về mô hình Mundell-Fleming cho một nền kinh tế mở và nhỏ như sau:

“Các tác động của một chính sách ổn định hóa kinh tế không tùy thuộc vào mức độ chuyển động của dòng vốn và vai trò của hệ thống tỷ giá hối đoái. Đối với trường hợp vốn di chuyển hoàn toàn tự do, hệ thống tiền tệ mà tỷ giá được thả nổi theo thị trường, các công cụ tài khoá là một chính sách hữu hiệu nhất để xử lý các trường hợp khủng hoảng. Ngược lại, trong một hệ thống mà tỷ giá bị ấn định một cách cố định, các chính sách tiền tệ đóng vai trò then chốt trong khi các chính sách can thiệp tài khoá là vô ích”

- Bạn hãy giúp đính chính lại câu trả lời này cho chính xác?
- Sử dụng kiến thức của mô hình IS*-LM* chứng minh cho lập luận đúng bên trên (sau khi hoàn thành câu a)?

Câu 2:

Xét trong điều kiện một nền kinh tế đóng, theo phương pháp đại số, giả sử ta có phương trình các đường IS và LM như sau (xem hệ phương trình chi tiết trong ghi chú bài giảng mô hình IS-LM):

$$Y = \left[\frac{a+c}{1-b} + \frac{1}{1-b} \bar{G} - \frac{b}{1-b} \bar{T} \right] - \left(\frac{d}{1-b} \right) r \quad [\text{IS}]$$

$$r = - \left(\frac{1}{f} \right) \frac{\bar{M}}{P} + \left(\frac{e}{f} \right) Y \quad [\text{LM}]$$

trên trục toạ độ (Y, r), hãy giải thích:

- Vì sao đường IS có độ dốc hướng xuống và đường LM có độ dốc hướng lên?
- Liệt kê các yếu tố tác động có thể có thuộc về chính sách và không thuộc về chính sách làm dịch chuyển đường IS và đường LM?
- Ý nghĩa kinh tế của điểm cân bằng trong mô hình IS-LM?

Câu 3:

Giả sử ta có hệ phương trình của một nền kinh tế đóng sau đây và từ đó phương trình của đường AD được triển khai:

$$C = C(Y-T) = a + b(Y-T)$$

$$I = c - dr = I(r)$$

$$G = \bar{G}$$

¹ Đây là bài tập 4 của môn Kinh tế vĩ mô tại Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright (niên khoá 2006-2007)

$$T = \bar{T}$$

$$\frac{M^s}{P} = \frac{\bar{M}}{\bar{P}}$$

$$L(r, Y) = eY - fr$$

$$\text{IS: } Y = \left(\frac{1}{1-b} \right) \times [(a + c + \bar{G} - b\bar{T}) - dr]$$

$$\text{LM: } r = \left(\frac{e}{f} \right) Y - \left(\frac{1}{f} \right) \left(\frac{\bar{M}}{\bar{P}} \right)$$

Tính r bằng cách thay phương trình LM vào phương trình IS. Giải tìm Y theo P :

$$\text{AD: } Y = \left[\frac{f}{f(1-b) + de} \right] (a + c + \bar{G} - b\bar{T}) + \left[\frac{d}{f(1-b) + de} \right] \left(\frac{\bar{M}}{\bar{P}} \right)$$

Hãy:

- Liệt kê các yếu tố tác động có thể có thuộc về chính sách làm dịch chuyển đường tổng cầu AD trong mô hình này?
- Câu trả lời của bạn có thay đổi gì không nếu đây là một nền kinh tế mở?

Câu 4:

Một trong những cách để giải thích đường tổng cầu có độ dốc hướng xuống trong toạ độ (Y, P) là dựa vào các hiệu ứng: (1) Hiệu ứng cân bằng thực (real balances effect); (2) Hiệu ứng thương mại với nước ngoài (foreign trade effect); và (3) Hiệu ứng lãi suất (interest-rate effect). Thông qua cơ chế tác động, lý giải vì sao các hiệu ứng này có thể giúp giải thích hướng dốc xuống của đường tổng cầu.

Câu 5:

Hai nhà chính sách kinh tế vĩ mô đang tranh luận với nhau. Nền kinh tế mà họ đang nói đến là một nền kinh tế mở nhỏ, đang hoạt động dưới cơ chế tỷ giá hối đoái thả nổi và vốn di chuyển hoàn toàn tự do.

Nhà chính sách 1: “Để tăng sản lượng thực, chúng ta nên áp dụng chính sách tài khoá mở rộng. Nhưng mà chính sách này thường xảy ra hiện tượng sự lấn át (crowding out effect). Nhưng do vốn di chuyển hoàn toàn tự do, chính sách tài khoá mở rộng không kéo theo tăng lãi suất và chèn ép đầu tư. Do vậy mà bất kỳ sự gia tăng chi tiêu chính phủ hay cắt giảm thuế sẽ có tác động trực tiếp làm tăng sản lượng thực”

Nhà chính sách 2: “*Anh cần phải xem lại ghi chú bài giảng về kinh tế vĩ mô thời kỳ đại học. Chính sách tài khoá không bao giờ có hiệu quả trong cơ chế tỷ giá hối đoái thả nổi và vốn di chuyển tự do - một sự kết hợp hoàn hảo tạo ra hiện tượng sự lẫn át hoàn toàn*”

Là một nhà kinh tế từng được đào tạo từ chương trình kinh tế học ứng dụng và chính sách công, anh chị hãy làm trung gian hoà giải cho cuộc tranh luận này.

Câu 6:

Hai nhà chính sách kinh tế vĩ mô đang tranh luận với nhau. Nền kinh tế mà họ đang nói đến là một nền kinh tế mở nhỏ, đang hoạt động dưới cơ chế tỷ giá hối đoái cố định và vốn di chuyển hoàn toàn tự do.

Nhà chính sách 1: “*Để tăng sản lượng thực, chúng ta nên áp dụng chính sách tiền tệ mở rộng. Nhưng mà chính sách này thường xảy ra hiện tượng bẫy tiền (liquidity trap). Nhưng do vốn di chuyển hoàn toàn tự do, chính sách tiền tệ mở rộng không kéo theo giảm lãi suất và thúc đẩy đầu tư. Do vậy mà bất kỳ sự gia tăng cung tiền của ngân hàng nhà nước sẽ không có tác động trực tiếp làm tăng sản lượng thực*”

Nhà chính sách 2: “*Anh cần phải xem lại ghi chú bài giảng về kinh tế vĩ mô thời kỳ đại học. Chính sách tiền tệ không bao giờ có hiệu quả trong cơ chế tỷ giá hối đoái cố định và vốn di chuyển tự do. Tuy nhiên, vấn đề anh đề cập đến về chính sách tiền tệ mở rộng không kéo theo giảm lãi suất và thúc đẩy đầu tư và không có tác động trực tiếp làm tăng sản lượng thực chính xác là một cơ chế hoàn hảo của hiện tượng bẫy tiền*”

Là một nhà kinh tế từng được đào tạo từ chương trình kinh tế học ứng dụng và chính sách công, anh chị hãy làm trung gian hoà giải cho cuộc tranh luận này.